

OLANDA

CAPITALĂ
Amsterdam

suprafață: 41 543 km²
număr de locuitori: 17 017 000
(în Iulie 2016)

BELGIA

CAPITALĂ
Brusel

suprafață: 30 528 km²
număr de locuitori: 11 409 000
(în Iulie 2016)

DISTANȚELE ÎNTRE ORAȘE

	Amsterdam (NL)	Antwerpen (BE)	Brusel (BE)	Den Haag (NL)	Groningen (NL)	Maastricht (NL)
Amsterdam (NL)	-	156	211	66	180	214
Antwerpen (BE)	156	-	46	127	306	120
Brusel (BE)	211	46	-	179	358	118
Den Haag (NL)	66	127	179	-	233	230
Groningen (NL)	180	306	358	233	-	335
Maastricht (NL)	214	120	118	230	335	-

olandeza

ghid de conversație

LINGHEA

Ghid de conversație Linghea

român-olandez

Ghidul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Linghea s.r.o.

Publicat de Editura Linghea, Timișoara, 2017.

Ediția I, 2011

Ediția III, 2017

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României Olandeza : ghid de conversație - Ed. a 3-a, rev.. -

Timișoara : Linghea, 2017

ISBN 978-606-8837-51-2

81

© Linghea s.r.o., 2017

www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Despre limbă	6
Numere	10
Numeralele	10
Expresii comune	12
Formule de salut și de adresare	12
Să facem cunoștință	13
Cum ne luăm la revedere	14
Urări	15
Înțelegerea	16
Cereri, ordine și propuneri	17
Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția	19
Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze	20
Acordul	21
Dezacordul, refuzul	22
Întrebări	23
Exprimarea timpului	26
Timpul	26
Lunile și anii	27
Zilele și săptămânile	29
Orele și minutele	31
Culori și dimensiuni	32
Culorile	32
Dimensiuni și caracteristici	33
Indicatoare	34
Indicatoare	34
Călătorii	42
Cum cerem informații despre drum	42
Controlul pașapoartelor și controlul vamal	43
Formulare, date personale	44
Cu mașina	46
Cu trenul	56
Cu avionul	59
Cu vaporul	63
Transportul în comun	65

Cazarea	67
Cazarea	67
Cum facem o rezervare, amenajăm și cărți	68
La hotel	69
Cazare la particulari	71
În camping	75
Mâncarea	78
La restaurant	78
Meniul	80
Aperitive	80
Feluri principale	81
Băuturi	86
Deserturi	88
Mâncăruri tradiționale	89
În concediu	92
Vremea	92
Turism	94
Vizitarea orașului	97
Spectacole de seară	101
La bar	103
Flirtul	105
Sport și timp liber	108
Sporturi de vară	108
Ștrand, piscină, plajă	109
Scufundări	112
Pescuitul	114
Ciclism	115
Alpinism, escalade	118
La fotbal	119
La fitness	121
Pe terenul de golf	122
La schi	124
La hochei	127
La cumpărături	129
Cum cumpărăm și cum plătim	129
Bani	131
Magazine și servicii	134

Alimente	136
La drogherie	140
Foto & Video	141
Îmbrăcăminte și încălțăminte	142
La poștă	146
Situații de urgență	147
Situații de urgență	147
Probleme cu mașina	149
Accident	152
Primul ajutor	154
La poliție	158
Locuința	162
Locuința	162
Electrocasnice	165
Baia și toaleta	168
Familia	171
Membrii familiei	171
Starea civilă	173
Reuniuni de familie	174
Cum facem o invitație	176
În vizită	177
Munca	179
Locul de muncă	179
Cum căutăm un loc de muncă	184
Comunicare	187
La telefon	187
La calculator	189
Dicționar olandez-român	194
Dicționar român-olandez	240
Elemente de gramatică	290
Informații utile	306

Libris

Numerele pentru oameni și cărți

Telwoorden

Numerele cardinale

Hoofdtelwoorden

zero	<i>nul</i>	nul
unu	<i>een</i>	e:in
doi	<i> twee</i>	tvei
trei	<i>drie</i>	dri:
patru	<i>vier</i>	fir
cinci	<i>vijf</i>	feif
șase	<i>zes</i>	zes
șapte	<i>zeven</i>	ze:fă
opt	<i>acht</i>	aht
nouă	<i>negen</i>	nei:hă
zece	<i>tien</i>	t:i:n
unsprezece	<i>elf</i>	elf
doisprezece	<i>twalf</i>	tva:lf
treisprezece	<i>dertien</i>	der:tin
paisprezece	<i>veertien</i>	fe:r:tin
cincisprezece	<i>vijftien</i>	feift:i:n
șaisprezece	<i>zestien</i>	zest:i:n
șaptesprezece	<i>zeventien</i>	ze:fănt:i:n
optsprezece	<i>achtien</i>	aht:i:n
nouăsprezece	<i>negentien</i>	nei:hănt:i:n
douăzeci	<i>twintig</i>	tvi:ntih
douăzeci și unu	<i>eenentwintig</i>	e:i:ne:ntvi:ntih
douăzeci și doi	<i>tweeëntwintig</i>	tve:i:ne:ntvi:ntih
treizeci	<i>dertig</i>	der:ti:h
patruzeci	<i>veertig</i>	fe:r:ti:h
cincizeci	<i>vijftig</i>	feifti:h
șaizeci	<i>zestig</i>	zestih
șaptezeci	<i>zeventig</i>	ze:fănti:h
optzeci	<i>tachtig</i>	tahtih
nouăzeci	<i>negentig</i>	nei:hănti:h
o sută	<i>honderd</i>	hon:dărt
o sută douăzeci	<i>honderdtwintig</i>	hon:dărtvi:ntih

două sute	<i>tweehonderd</i>	tvei:honărt
o mie	<i>duizend</i>	daizănt
două mii	<i>tweeduizend</i>	tveidaizănt
o mie cinci sute optzeci și trei	<i>vijftienhonderddrieëntachtig</i>	feifti:honărdri:ăntahtih
un milion	<i>miljoen</i>	mili:un

Numerele ordinale

Rangtelwoorden

primul	<i>eerste</i>	e:irstă
al doilea	<i>tweede</i>	tvei:dă
al treilea	<i>derde</i>	der:dă
al patrulea	<i>vierde</i>	fir:dă
al cincilea	<i>vijfde</i>	feif:dă
al șaselea	<i>zesde</i>	zest:dă
al șaptelea	<i>zevende</i>	ze:făndă
al optulea	<i>achtste</i>	aht:ță
al nouălea	<i>negende</i>	nei:hăndă
al zecelea	<i>tiende</i>	t:i:ndă
al douăzecilea	<i>twintigste</i>	tvi:ntihstă
al treizecilea	<i>dertigste</i>	der:ti:hstă
al o sutălea	<i>honderdste</i>	hon:dărt:ță

Fracții

Breuken

(o) jumătate	<i>een half</i>	e:in half
unu și jumătate	<i>anderhalf</i>	andă:half
o treime	<i>een derde</i>	e:in der:dă
două treimi	<i>tweederde</i>	tvei:der:dă
un sfert	<i>een kwart</i>	e:in kvart
trei sferturi	<i>driekwart</i>	dri:kvart
o cincime	<i>een vijfde</i>	e:in feif:dă
o șesime	<i>een zesde</i>	e:in zest:dă
o șeptime	<i>een zevende</i>	e:in ze:făndă
o optime	<i>een achtste</i>	e:in aht:ță
a noua parte	<i>een negende</i>	e:in nei:hăndă
o zecime	<i>een tiende</i>	e:in t:i:ndă
o sutime	<i>een honderdste</i>	e:in hon:dărt:ță

Formule de salut și de adresare

Groeten en aansprekingen

Bună dimineața.	<i>Goedemorgen.</i> hudem:orhă
Bună ziua.	<i>Goedendag, Dag.</i> hudândah, dah
Salut.	<i>Hoi, hoi</i>
Bună seara.	<i>Goedenavond.</i> hudăna:font
Noapte bună.	<i>Goedenacht, Welterusten.</i> hudenaht, velterüstă
Mă scuzați...	<i>Pardon...</i> pardon
Pe mine mă așteptați?	<i>Wacht u op mij?</i> vaht ū op mei?
Mă bucur să vă văd.	<i>Fijn om u te zien.</i> fein om ū tă zin
Nu te-am mai văzut de-un car de ani.	<i>Lang niet gezien.</i> lan nit hăzin
Ce mai faceți?	<i>Hoe gaat het met u?</i> hu: ha:t het met ū?
Ce faci?	<i>Hoe gaat het?</i> hu: ha:t het?
Ce vă mai face familia?	<i>Hoe gaat het met uw gezin?</i> hu: ha:t het met ū:u hăzin?
Ați avut o călătorie plăcută?	<i>Hebt u een goede reis gehad?</i> hept ū ăn hudă reis hăhat?
L-ați găsit ușor?	<i>Hebt u het zonder problemen kunnen vinden?</i> hept ū het zondăr proble:mă künă findă?
N-au fost probleme pe drum.	<i>De reis was goed.</i> de reis vas hut
Ați mai fost vreodată aici?	<i>Bent u hier al weleens geweest?</i> bent ū hir al veleins gweest?
Mulțumesc de întrebare.	<i>Bedankt voor het vragen.</i> bădankt for het frăhă
Eu sunt bine.	<i>Het gaat goed. En met u?</i> het ha:t hut en met ū?
Dumneavoastră?	<i>U ziet er goed uit.</i> ū zit er hut ait
Așa și așa.	<i>Het gaat.</i> het ha:t
Nu mă pot plânge.	<i>Ik mag niet klagen.</i> ik mah nit klahă
Arătați bine.	<i>U ziet er goed uit.</i> ū zit er hut ait
Domnule/Doamnă...	<i>Meneer/Mevrouw...</i> mănair:/măfrau
Doamnelor și domnilor!	<i>Dames en heren!</i> da:mes en heră!

Să facem cunoștință

Kennismaken

Care este numele dumneavoastră?	<i>Mag ik uw naam weten?</i> mah ik ū:u nam veită?
Cum te cheamă?	<i>Hoe heet je?</i> hu: heit iă?
Mă numesc...	<i>Ik heet...</i> ik heit
Eu sunt...	<i>Ik ben...</i> ik ben
Dumneavoastră sunteți domnul...?	<i>Bent u meneer...?</i> bent ū mănair?
Cine sunteți?	<i>Wie bent u?</i> vi: bent ū?
Cine e (acolo)?	<i>Wie is dat?</i> vi: is dat?
Cine e doamna aceea?	<i>Wie is die vrouw?</i> vi: is di: frau?
Ne cunoaștem?	<i>Kennen wij elkaar?</i> kenă vei elkar?
Vă cunoașteți?	<i>Kennen jullie elkaar?</i> kenă iŭli elkar?
O cunoașteți pe soția mea?	<i>Kent u mijn vrouw?</i> kent ū mein frau?
Vă amintiți de mine?	<i>Kunt u zich mij nog herinneren?</i> kŭnt ū zih mei noh hărinără?
Ne-am mai întâlnit/văzut undeva?	<i>Hebben we elkaar weleens ontmoet?</i> hebă vă elkar veleins ontmut?
De unde ne cunoaștem?	<i>Waar ken ik u van?</i> var ken ik ū fan?
Îmi pare rău, dar nu vă cunosc.	<i>Sorry, ik ken u niet.</i> sorj, ik ken ū nit
Din păcate, nu-mi amintesc de dumneavoastră.	<i>Heelas kan ik me u niet herinneren.</i> helas kan ik mă ū nit hărinără
Dați-mi voie să mă prezint.	<i>Mag ik me even voorstellen?</i> mah ik mă eifă forstelă?
Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.	<i>Mag ik u mijn vrouw voorstellen?</i> mah ik ū mein frau forstelă?
Îmi faceți cunoștință cu...?	<i>Stelt u mij voor aan...?</i> stelt ū mei for an?
Ne puteți face cunoștință?	<i>Kunt u ons voorstellen?</i> kŭnt ū ons forstelă?
Vi-l prezint pe...	<i>Maakt u kennis met...</i> ma:kt ū kenis met
Domnul/Doamna X.	<i>Dit is meneer/mevrouw X.</i> dit is mănair:/măfrau iks
Acesta este soțul/șeful meu.	<i>Dit is mijn man/baas.</i> dit is mein man/bas

Aceștia sunt colegii mei.

Îmi pare bine (să vă cunosc).

Mi-ă părut bine să vă cunosc.

Plăcerea e de partea mea.

Dit zijn mijn collega's. dit zein mein kole:ias

Aangenaam (kennis te maken).

an:hāna:m (kenis tā ma:kā)

Het was aangenaam kennis te maken.

het vas an:hāna:m kenis tā ma:kā

Het genoegen was geheel mijnerzijds.

het hānu:hā vas hāhe:il mein:arzejds

Cum ne luăm la revedere

Afscheid

La revedere.

Tot ziens. tot zins

Pa!

Doe!, Doeg! du:il, du:h!

Ai grijă de tine!

Het ga je goed. het ha: iā hut

Pe curând.

Tot zo. tot zo:

Ne vedem mâine.

Tot morgen. tot morhā

La revedere.

Vaarwel. fa:rvel

Transmiteți-le salutări din partea mea.

Doe hen de groeten.

du: hen dā hru:tā

Îmi pare rău, mă grăbesc.

Sorry, ik heb haast. sor:i, ik hep ha:st

Trebuie să plec.

Ik moet ervandoor. ik mut erfandoo:r

N-am timp.

Ik heb geen tijd. ik hep hein teit

Ne vedem mâine la...

We zien elkaar morgen om...

vā zin elkar morhā om

Ne auzim!

Laat iets van je horen. la:t i:t fan iā ho:rā

Te sun!

Ik bel je wel. ik bel iē vel

Salutul la despărțire

Salutul neutru la despărțire este **tot ziens**. Limba olandeză are însă și alte forme, în funcție de momentul când va avea loc următoarea întâlnire. Dacă vă despărțiți de cineva cu care va veți reîntâlni foarte curând (în mai puțin de o oră), veți spune **tot zo**. Dacă reîntâlnirea are loc după câteva ore, spuneți **tot straks**. Alte exemple sunt **tot vanavond** (revederea are loc în aceeași seară), **tot morgen** (mâine) sau **tot volgende woensdag** (miercuria viitoare).

Urări

Wensen

Noroc! (la ciocnit)

Proost! proust!

Noroc! (la strănut)

Gezondheid! hāzondheit!

Felicitări!

Gefeliciteerd! hāfelisite:irt!

Baftă!

Veel geluk! fe:il hālūk!

Distracție plăcută!

Veel plezier (ermee)! fe:il plez:ir (erme:i)!

Distracție plăcută!

Veel plezier! fe:il plez:ir!

Călătorie plăcută.

Goede reis. hudā reis

Drum bun!

Wel thuis! vel tais!

Să vă întoarceți cu bine!

Kom gezond terug! kom hāzont tārūh!

La mulți ani!

Gefeliciteerd (met je verjaardag)!

hāfelisite:irt (met iā friardah)!

Sincere condoleanțe.

Gecondoleerd, Mijn deelnameing.

hācondole:irt, mein deil:ne:imin

Paște fericit!

Fijne paasdagen! fei:nā pa:sdā:hā!

Crăciun fericit!

Prettige kerstdagen! pretihā kerstdā:hā!

Un an nou fericit!

Gelukkig Nieuwjaar! hālūkih ni:u:ia:!

Bravo!

Leuk voor u! lōk fo:r ū!

Baftă!

Succes! sūkses!

Formule de adresare

Limba olandeză distinge, ca și româna, formule de adresare politicoasă. Adresarea la persoana a doua se face cu pronumele **jij/je**, care nu este formal, arată prietenia și încrederea, în vreme ce pronumele de politețe este **u**, care indică distanță și respect față de interlocutor. În prezent este mai folosit **jij/je**. Copiii îi tutuiesc pe părinți, studenții pe profesori, clienții pe vânzătorii și invers. Formulele de politețe sunt un semn de respect deosebit. În Belgia sunt mult mai folosite.

Sărutul pe obraz

Olandezii se sărută de trei ori pe obraz atunci când se întâlnesc sau când se despărț. Dacă nu respectați obiceiul, s-ar putea să auziți **drie keer!** – de trei ori!

A

aan *prep* 1 pe 2 la *cineva/ceva* (a se gândi etc.) ♦ *adj* aprins/-ă (în funcție) ▶ **aan zee** la mare

aanbevelen *v* a recomanda *pe cineva/ceva*

aanbeveling *f* recomandare

aanbieden *v* a oferi *ceva* cuiva

aanbieding *f* ofertă specială; **in de** ~ ofertă

aanbod *t* ofertă

aandacht *f/m* 1 atenție (concentrare) 2 respect *față de ceva* ▶ **~ besteden**

aan iem./iets a acorda atenție *cuiva*; **~ hebben** *voor iets* a fi atent la *cineva/ceva*;

~ schenken *aan iem./iets* a fi atent la *cineva/ceva*; **iem-s** ~ **vestigen** *op iets* a atrage atenția *cuiva asupra ceva*; **iem-s** ~ **afleiden**

a distrage atenția *cuiva*

aandachtig *adj* atent/-ă

aandenken *t* suvenir

aan/doen *v* 1 a se îmbrăca *cu ceva* (haine), a lua *ceva* pe sine 2 a aprinde *ceva*, a da drumul *la ceva* (radio etc.) ▶ **het licht aan/doen** a aprinde lumina

aangebrand *adj* arș/-ă

aangenaam *adj* plăcut/-ă, simpatic/-ă ▶ **A-**, **Incântat**/-ă de cunoștință

aangeven *v* 1 a declara 2 a denunța *pe cineva* (la poliție) 3 a indica *ceva*

aanhouden *v* a deține (suspect), a reține *pe cineva* (poliția etc.)

aankijken *v* a se uita la *cineva/ceva*

aanklacht *f/m* plângere (penală), acțiune (în judecată); **een** ~ **in/dienen tegen iem.** a depune o plângere *impotriva cuiva*

aanklagen *v* a acuza *pe cineva de ceva* (a da în judecată)

aankleden *v* a îmbrăca *pe cineva* (un copil etc.); **zich aankleden** a se îmbrăca (haine)

aankomen *v* 1 a ajunge *unde*va (pe jos), a veni (a ajunge) 2 a sosi *unde*va 3 a se îngrășa

aankomst *f* aterizare, sosire

aanmoedigen *v* 1 a încuraja *pe cineva* 2 a stimula *ceva*, a impulsiona *ceva*

aanpak *m* poziție *față de ceva* (părere), abordare a *ceva* (a unei teme etc.)

aanpakken *v* a apuca *ceva*, a prinde *ceva* (cu mâna)

aanpassen *v* 1 a adapta *ceva la cineva/ceva* (a potrive), a adecva *ceva la/pentru ceva*

2 a ajusta *ceva* (formă etc.) 3 a adapta, a adecva

aanpassing *f* ajustare

aan/raden *v* a sfătui *pe cineva*

aan/raken *v* 1 a atinge *pe cineva/ceva* (cu mâna etc.) 2 a pipăi *ceva*

aan/steken *v* 1 a aprinde *ceva* (o țigară etc.) 2 a infecta *pe cineva/ceva* cu *ceva* ▶ **vuur aan/steken** a aprinde focul

aansteker *m* brichetă

aantal *t* număr *de ceva* (de membri etc.)

aantekening *f* notiță

aan/treffen *v* 1 a întâlni *pe cineva* (intâmplător) 2 a se confrunta *cu ceva* (probleme etc.), a da *de ceva* (greu etc.)

aantrekkelijk *adj* atrăgător/-oare

aan/trekken *v* 1 a atrage *pe cineva* *unde*va 2 a atrage *pe cineva* (a fi atractiv) 3 a se îmbrăca *cu ceva* (haine), a lua *ceva* pe sine 4 a strânge *ceva* (un șurub etc.)

aanval *m* atac, atacare 2 criză

aan/vallen *v* 1 a ataca *pe cineva/ceva* (fizic), a agresa *pe cineva* 2 a ataca *pe cineva/ceva* (fizic), a agresa *pe cineva*

aan/vragen *v* a cere *ceva*

aanwezige *adj* prezent/-ă *unde*va (participant)

aanwijzing *f* 1 instrucțiune 2 aluzie, indiciu

aanzetten *v* 1 a aprinde *ceva*, a da drumul *la ceva* (radio etc.) 2 a pune *pe cineva* să *facă ceva* (treabă etc.)

aanzienlijk *adj* considerabil/-ă

aap *m* maimuță

aardappel *m* cartof

aardbei *f/m* căpșună

aardbeving *f* cutremur

aarde *f/m* 1 Pământ (planetă) 2 pământ (suprafață) 3 pământ (materie), sol

aardig *adj* amabil/-ă; **~ vinden** *iem./iets* a prinde drag *de cineva/ceva*

aarzelen *v* a ezita

aas *t* pradă

aas *t/m* as (caret de joc)

abonnement *t* 1 abonament la *ceva* (la ziar etc.) 2 abonament (de transport)

abortus *m* avort

abrikoos *m* cajsă

absoluut *adj* absolut/-ă, total/-ă (dezastru etc.) ♦ *adv* absolut (fără excepție)

accepteren *v* 1 a accepta *ceva* (ofertă etc.) 2 a aproba (o propunere)

acht *num* opt

achter *prep* 1 în spate 2 peste *ceva* ♦ *adv* în spate ▶ **naar achteren** în spate; **van achteren** din spate

achtergrond *m* fundal

achterkant *m* 1 spate (partea din spate) 2 dos (partea interioară a bluzii etc.)

achternaam *m* nume de familie

achteruit *adv* în spate ♦ *m* marșarier (la mașină)

achttien *num* optsprezece

acteur *m* actor

actie *f* acțiune (faptă)

actief *adj* activ/-ă

actueel *adj* actual/-ă

adem *m* inspirație, adiere (de vânt)

ademen *v* a respira

ader *m* venă

administratie *f* administrație

adres *t* adresă

advertentie *f* anunț (în ziare etc.); **~s** *m* pl mica publicitate

advies *t* sfat

advieseren *v* a sfătui *pe cineva*

advocaat *m* avocat

af *prep* de (o suprafață) ♦ *adj* terminat/-ă, finalizat/-ă (indeplinit etc.) ▶ **af en toe** din când în când

af/dalen *v* a coborî *ceva* (un deal etc.)

2 a coborî (avion în zbor etc.)

afdeling *f* /coborâre (pe schiuri)

afdeling /departament (al unei organizații)

afdruk *m* urmă a *ceva*, imprimare a *ceva*

af/drukken *v* a tipări (un text etc.), a trage *ceva* la imprimantă

afgelopen *adj* trecut/-ă; **Het is** ~. S-a terminat.

afgestudeerde *m* 1 absolvent 2 licențiat (absolvent de facultate)

afgeven *v* 1 a preda *ceva* *cuiva* (poliție etc.) 2 a preda (un proiect etc.)

af/hakken *v* a tăia *ceva* (ramuri etc.)

af/hangen *v* a depinde *de cineva/ceva*

afhankelijk *adj* 1 dependent/-ă *de cineva/ceva* 2 dependent/-ă (de droguri etc.)

afkorting *f* abreviere

aflopen *v* 1 a se termina (cu bine etc.) 2 se retrage (marea la reflux) 3 a expira (a-și pierde valabilitatea)

afmaken *v* 1 a termina (de făcut) *ceva* 2 a eutanasia *ceva* (un animal)

afnemen *v* 1 a da *ceva* jos *de unde*va

2 reduce *ceva* 3 a diminua *ceva* (număr)

4 reduce *ceva* (intensitatea) 5 a diminua (intensitate)

af/raden *v* a descuraja *pe cineva de la ceva*

afrit *m* ieșire (de pe autostradă etc.)

afschied ~ *namen van iem.* a-și lua la revedere *de la cineva*

afschuwelijk *adj* dezgustător/-oare

af/slaan *v* 1 a întoarce (la stânga etc.) 2 a se strica (motorul etc.) 3 a refuza *ceva* (la nu accepta)

af/sluiten *v* 1 a închide, a bloca (șosea etc.) 2 a deconecta ▶ **een verkeer-**

ring af/sluiten a încheia o asigurare

af/spraak *m* 1 întâlnire *cu cineva*

2 acord, agreement ▶ **~ maken met iem.** a fixa o întâlnire, a-și da întâlnire *cu cineva*

af/spreken *v* 1 a stabili (o întâlnire etc.) 2 a se pune de acord *asupra/să* *facă ceva*

▶ **Afgesproken** Accept., S-a făcut; **Afgesproken?** De acord?

af/staan *v* a ceda *cuiva* *ceva* (a da)

afstand *m* distanță

afstandsbediening *f* telecomandă

af/studeren *v* 1 a absolvi *ceva* (școala etc.) 2 a termina *ceva* (un curs anume etc.)

af/vallen *v* 1 a se desprinde, a cădea (frunzele etc.) 2 a slăbi (pierdere din greutate) 3 a cădea (a se deștrăma)

af/vragen *zich* *afvragen of + bizijn* a se gândi *la ceva* (a-și spune); **Ik vraag me af of...** Mă întreb dacă...

afwasmachine *f* mașină de spălat vase

afwezig *adj* absent/-ă *de la ceva*; **~ zijn** *waar* a lipsi, a absenta *unde*va

af/wijken *v* 1 a devia *de la ceva* 2 a se deferenta *de la ceva*

afwijking *f* 1 discrepanță 2 deviație, ecart (de la o valoare dată etc.) 3 deviere

af/wijzen *v* a refuza *ceva*

af/zakken *v* a aluneca *de unde*va, *pe la* (a cădea)

af/zeggen *v* a anula (o întâlnire etc.)

agenda *f/m* agendă (carnet)

agent *m* agent (reprezentant etc.)

agresief *adj* agresiv/-ă

akkoord *t* acord *cu ceva*, asentiment *pentru ceva* ▶ **~ gaan met iem./iets a fi de acord *cu cineva/ceva*; **een** ~ **bereiken** *over iets* a cădea de acord *asupra* *ceva*; **A~I** S-a făcut; **A-**, Accept.**

al *adv* deja ♦ *pron* tot

alcohol *m* alcool

alcoholisch *adj* alcoolic/-ă

alcoholvrij *adj* fără alcool

alfabet *t* alfabet

1 Alfabetul și pronunția

1.1 Denumirea literelor din alfabet olandez

Respect pentru oameni și carti

a	[a:]	h	[ha:]	o	[ou]	v	[fe:i]
b	[be:i]	i	[i:]	p	[pe:i]	w	[ve:i]
c	[se:i]	j	[ie:i]	q	[kfe:i]	x	[iks]
d	[de:i]	k	[ka:]	r	[er]	y	[lane e:i]
e	[e:i]	l	[el]	s	[es]	z	[zet]
f	[ef]	m	[em]	t	[te:i]		
g	[he:i]	n	[en]	u	[u:]		

1.2 Pronunția vocalelor olandeze

Se pronunță scurt

vocalele simple din silabele închise (terminate într-o consoană)

▶ *man, bom, wet*

vocalele simple din silabele deschise (terminate într-o vocală) urmate de o consoană dublă

▶ *mannen, bommen, wetten*

Se pronunță lung

vocalele duble din silabele închise

▶ *maan, boom, weet*

vocalele simple din silabe deschise urmate de o consoană simplă

▶ *manen, bomen, weten*

1.3 Pronunția diftongilor olandezi

ei	[ei]	<i>meid, eikboom</i>
ie	[i:]	<i>dier, liedje</i>
ij	[ei]	<i>wijn, krijt</i>
oe	[u:]	<i>moeten, oester</i>
ou	[au]	<i>koud, mouw</i>
ui	[ai]	<i>rotunjit ruit, muis</i>

1.4 Pronunția consoanelor olandeze

g	[h]	<i>gaan, groot</i>
ng	[n]	<i>koning, mengen</i>
v	[f]	<i>vlag, vis</i>

1.5 Transcrierea fonetică

Caracterele speciale folosite pentru transcrierea fonetică în ghidul de conversație:

[ü]	Vocală asemănătoare cu ü din germană sau cu u din cuvântul francez lune .
[n]	Nazală citită ca în cuvintele românești banc, lung, adânc etc.
[ă]	Vocală redusă, citită aproximativ ca ă .

2 Substantivul

Limba olandeză are trei genuri gramaticale: masculin, feminin și neutru. Substantivele de gen masculin și cele de gen feminin folosesc articolul **de**, iar cele neutre folosesc articolul **het**.

Substantivele din limba olandeză nu se declină. Forma substantivelor se modifică doar la plural și în diminutive.

2.1 Formarea pluralului

Majoritatea substantivelor formează pluralul regulat, prin adăugarea terminației **-en**. Substantivele terminate în **-el**, **-en** și **-er** formează pluralul adăugând terminația **-s**.

▶ *boek – boeken, tafel – tafels, jongen – jongens, emmer – emmers*

Câteva substantive formează pluralul neregulat:

▶ *maan – manen, bel – bellen, dief – dieven, huis – huizen*
moelijkheid – moelijkheden, overheid – overheden
centrum – centra, museum – musea
politicus – politici, medicus – medici
ei – eieren, kind – kinderen, blad – bladeren

2.2 Diminutivele

Diminutivele sunt specifice limbii olandeze și se folosesc foarte des. Se formează prin adăugarea unuia dintre sufixele **-je**, **-pje**, **-tje** sau **-kje**.

▶ *huis* – *huisje*, *kind* – *kindje*, *boom* – *boompje*, *nummer* – *nummertje*, *woning* – *woninkje*

3 Adjectivul

În limba olandeză, adjectivul își schimbă forma în două cazuri: în declinare și atunci când are funcția de atribut.

3.1 Gradele de comparație ale adjectivului

În limba olandeză, gradele de comparație se formează regulat, prin adăugarea sufixului **-er** pentru comparativ și a lui **-st** pentru superlativ.

▶ *hard* – *harder* – *het hardst*

Doar adjectivul **goed** (bun) formează gradele de comparație neregulat:

▶ *goed* – *beter* – *het best*

3.2 Adjectivul cu funcție de atribut

Atunci când adjectivul stă după substantiv, forma sa se modifică astfel:

articol	masc. și fem.	neutru	plural
hot.	de mooie vrouw	het mooie meisje	de mooie meisjes
nehot.	een mooie vrouw	een mooi meisje	mooie meisjes

4 Articolul

Limba neerlandeză are trei articole: **de**, **het** și **een**. **De** și **het** sunt articole hotărâte, iar **een** este articol nehotărât. Articolele însoțesc întotdeauna un substantiv.

4.1 Articolul hotărât

Articolul hotărât arată o realitate cunoscută sau menționată anterior.

▶ *Ik heb een nieuw boek gekregen. Het boek is interessant.* Am primit o carte nouă. Cartea este interesantă.

Articolul **de** se folosește pentru genurile masculin și feminin, precum și la plural. Articolul **het** se folosește pentru genul neutru.

4.2 Articolul nehotărât

Articolul nehotărât arată o realitate nemenționată până în momentul vorbirii. Articolul nehotărât nu se folosește la plural.

▶ *Jan heeft een nieuwe vriendin.* Jan are o prietenă nouă.

5 Pronumele

5.1 Pronumele personal

sg.	subiect	compl.	pl.	subiect	compl.
eu	ik	mij	noi	wij	ons
tu	jij	jou	voi	jullie	jullie
dvs.	u	u	dvs.	u	u
el	hij	hem	el	zij	ze/hen/hun
ea	zij	haar	ele	zij	ze/hen/hun
el (n)	het	het	ele (n)	zij	ze/hen/hun

Pentru exprimarea politeții, limba olandeză folosește forme diferite la singular și la plural. Reguliile de folosire a acestor două moduri de adresare sunt destul de complicate și diferă în funcție de criterii geografice și sociale. Se poate constata că în Olanda e mai uzuală forma de persoana a doua (**jij/je**). Pronumele de politețe (**u**) accentuează respectul față de persoana interpelată.

Pronumele **men** se folosește pentru exprimarea subiectului nedefinit (**men zegt** – **se spune**). O funcție asemănătoare pot avea și pronumele **je** și **ze**.

5.2 Pronumele posesiv

sg.		pl.	
meu	mijn	nostru	ons/onze
tău	jouw	vostru	jullie
dvs.	uw	dvs.	uw
lui	zijn	lor	hun
ei	haar		